

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒ / ๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
เกี่ยวกับข้อมูลผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องสำอาง

ผู้อุทธรณ์ : นาย ██████████
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ██████████ ผู้รับมอบอำนาจจากลาบอราทอรี
บริโอเดอมา (บริษัท) ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงกลุ่มควบคุมผลิตภัณฑ์
ประเภทเครื่องสำอาง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ขอตรวจสอบและรับทราบสูตรของ
เครื่องสำอางซึ่งได้เปิดเผยและจัดแจ้งโดยผู้นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยโดยบริษัท รีนาวน์ ฟาร์ อีสท์
จำกัด และบริษัท อิชเชิล จำกัด ภายใต้เลขทะเบียนของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา คือ ๑๐-
๒-๕๓๐๗๕๕๗ , ๑๐-๒-๕๓๐๗๓๗๗ , ๑๐-๒-๕๓๒๓๐๔๖ , ๑๐-๒-๕๓๒๑๖๘๔ , ๑๐-๒-๕๓๒๐๓๓๙
และ ๑๐-๒-๕๓๒๑๗๐๖ ตามลำดับ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีหนังสือ ที่ สธ ๑๐๐๗/๙๙๖ ลงวันที่ ๒๗
มกราคม ๒๕๕๘ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลเกี่ยวกับสูตร
ของเครื่องสำอางที่บริษัท รีนาวน์ ฟาร์ อีสท์ จำกัด และบริษัท อิชเชิล จำกัด แจ้งรายละเอียดไว้กับ
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการผลิต
เพื่อขายหรือนำเข้าเพื่อขายเครื่องสำอางควบคุม พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ นั้น เป็น
ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น หากเปิดเผยแล้วจะเกิด
ความเสียหายต่อประโยชน์ที่สำคัญของผู้แจ้ง ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.
๒๕๔๐

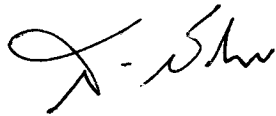
ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงประธานกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ เหตุผลที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า ลาบอราทัวรี บริโอเดอมา เป็นบริษัทซึ่งจดทะเบียนในต่างประเทศ และเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางภายใต้ชื่อ บริโอเดอมา โดยบริษัทได้แต่งตั้ง บริษัท เอสเอ็มฟาร์มาซูติเคิล จำกัด เป็นตัวแทนจัดจำหน่ายแต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย ต่อมาบริษัททราบว่า บริษัท รีนาวน์ ฟาร์ อีสท์ จำกัด และบริษัท อิชเชิล จำกัด ได้นำผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางภายใต้ชื่อบริโอเดอมาเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย และมีการจดทะเบียนสูตรของเครื่องสำอางกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา บริษัทในฐานะเจ้าของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจึงต้องการทราบสูตรที่ทั้งสองบริษัทนำมาจดทะเบียนว่าถูกต้องตรงกับของบริษัทหรือไม่ เพราะหากไม่ถูกต้อง ผู้บริโภคอาจจะได้รับความเสียหายและบริษัทในฐานะเจ้าของผลิตภัณฑ์จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ บริษัทจึงต้องการนำข้อมูลไปเพื่อปกป้องสิทธิของตนต่อไป โดยผู้อุทธรณ์ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากบริษัท ทราบว่าตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดสิทธิของคนต่างด้าวให้เป็นตามกฎหมายกระทรวง แต่ปัจจุบันก็ยังไม่มีความกระทรวงในเรื่องของสิทธิของคนต่างด้าวออกมาบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม ผู้อุทธรณ์มีความเห็นว่าหากพิจารณาตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ได้กำหนดว่า “... กรณีที่ขออนุญาตมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้” ซึ่งในกรณีนี้การขอข้อมูลข่าวสารของบริษัทเป็นการใช้สิทธิที่ชอบด้วยกฎหมายในฐานะเจ้าของลิขสิทธิ์ อีกทั้ง ประเทศไทยยังเป็นสมาชิกความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (TRIPs) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอจึงเป็นการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ และจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอีกด้วย ซึ่งในเรื่องนี้คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เคยมีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๗/๒๐๘๒ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ ตอบข้อหารือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรณีองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล สำนักงานประเทศไทย (WWF Thailand) ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อผู้ขออนุญาตนำเข้าสัตว์ในบัญชีอนุสัญญาไซเตส โดยคณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่าแม้องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล จะมีลักษณะเป็นคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอจะเป็นประโยชน์ในระดับนานาชาติ หน่วยงานจึงสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ผู้ขอทราบได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาเบื้องต้นว่า ผู้อุทธรณ์เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนในต่างประเทศ และมีสถานะเป็นคนต่างด้าว ตามคำนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นผู้ทรงสิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีวัตถุประสงค์ในการให้สิทธิแก่พลเมืองของประเทศไทยในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการของหน่วยงานของรัฐ ส่วนสิทธิของคนต่างด้าว ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ วรรคสี่ กำหนดให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ซึ่งในขณะนี้ยังไม่มีกฎกระทรวงดังกล่าวขึ้นบังคับใช้ ประกอบกับผู้อุทธรณ์ไม่ใช่บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ตามมาตรา ๒๑ ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้รองรับสิทธิไว้เฉพาะในส่วนข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ดังนั้น ผู้อุทธรณ์ในฐานะคนต่างด้าวจึงไม่ใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับที่ผู้อุทธรณ์กล่าวอ้างสิทธิตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม นั้น เห็นว่า มาตราดังกล่าวเป็นกรณีการจัดหาข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ โดยข้อมูลที่ขอต้องเป็นข้อมูลที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ แต่ถ้าข้อมูลนั้นไม่อยู่ในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ หากหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีที่ไม่ใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องจำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้น หรือเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้ ซึ่งในกรณีของผู้อุทธรณ์ ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นข้อมูลที่อยู่ในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มาตราดังกล่าวจึงเป็นกรณีการขอลงมือดำเนินการขอข้อมูลของผู้อุทธรณ์ อีกทั้งผู้อุทธรณ์ไม่ใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่สามารถอ้างสิทธิตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม ได้ ดังนั้น เมื่อผู้อุทธรณ์มิใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการฯ จึงไม่อาจที่จะรับอุทธรณ์เรื่องนี้ไว้พิจารณา อนึ่ง คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า หากผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์สูตรเครื่องสำอางดังกล่าวก็ย่อมสามารถใช้สิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อปกป้องสิทธิของตนได้ มิใช่เป็นการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำสั่ง ที่ สค ๖ / ๒๕๕๘

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์)

(นายสุพจน์ ไพบุลย์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ลาป่วย จึงไม่ได้ร่วมพิจารณา และลงนามในคำสั่ง